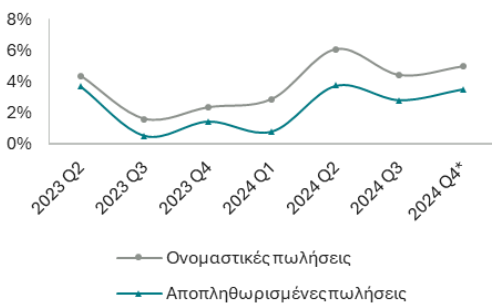

Κρίσιμη η ζήτηση από το εξωτερικό για το ελληνικό επιχειρείν το 2025

Με άνοδο 2,8% σε αποπληθωρισμένους όρους ολοκληρώνεται το 2024 για τις πωλήσεις του επιχειρηματικού τομέα, επιβεβαιώνοντας τη δυναμική ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας και οδηγώντας σε οριακή ενίσχυση του μεριδίου της στην ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία. Μάλιστα, η Ελλάδα κατέγραψε την 6^η καλύτερη επίδοση στην ΕΕ σε επιχειρηματική δραστηριότητα κατά το τρίτο τρίμηνο του έτους, επιβεβαιώνοντας τη σταθερή της πορεία παρά τις διεθνείς προκλήσεις. Σύμφωνα με το νέο τεύχος «Τάσεις του Επιχειρείν» της [Διεύθυνσης Οικονομικής Ανάλυσης της Εθνικής Τράπεζας](#), η άνοδος τροφοδοτήθηκε κυρίως από τις επενδύσεις και τις εξαγωγές, οι οποίες επιτάχυναν σημαντικά στη διάρκεια του έτους, μετά από ένα υποτονικό πρώτο τρίμηνο. Ο ρόλος αυτών των πυλώνων αναμένεται να είναι καθοριστικός και το 2025, καθώς παραμένουν ιδιαίτερα ευαίσθητοι στις διακυμάνσεις του ασταθούς διεθνούς περιβάλλοντος.

Τριμηνιαία επίδοση πωλήσεων επιχειρηματικού τομέα

ετήσια μεταβολή σε αποπληθωρισμένους όρους

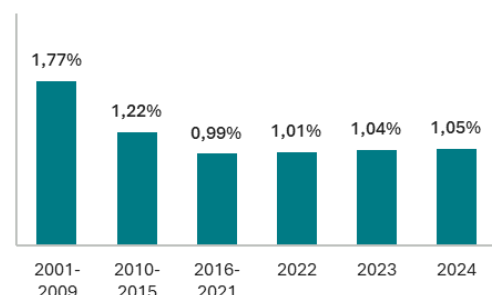
Πηγές: Eurostat, EIStat | Επεξεργασία: Εθνική Τράπεζα

χαμηλών επιδόσεων (-1,2%).

- Οι διαμορφωτές της ανοδικής τάσης (1/2 του τομέα) είναι σε μεγάλο βαθμό κλάδοι εξαρτώμενοι από τις εξαγωγές (βιομηχανία, μεταφορές και χονδρικό εμπόριο), οι οποίοι επωφελήθηκαν από την ανάκαμψη των εξαγωγών και επανήλθαν σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης (+3,4% στο 2^ο και 3^ο τρίμηνο) ύστερα από δώδεκα μήνες χαμηλών επιδόσεων (-1,2%).
- Οι σταθερά υγιείς πυλώνες είναι (i) οι υποστηρικτικοί στην επιχειρηματικότητα και τις επενδύσεις κλάδοι (π.χ. IT, κατασκευές) με μέση επίδοση της τάξης του 8% κατά το τελευταίο 1½ έτος, καθώς και (ii) ο ευρύτερος κλάδος του τουρισμού που, με αιχμή τις περιόδους χαμηλής ζήτησης, εξακολουθεί να καταγράφει υψηλές επιδόσεις της τάξης του 5% κατά το τελευταίο 1½ έτος.
- Στον αντίποδα, ο κλάδος λιανικού εμπορίου δέχεται συστατικές επιδράσεις της τάξης του -3% το τελευταίο 1½ έτος (με αιχμή τα διαρκή αγαθά) λόγω της προσαρμογής των καταναλωτών στα νέα υψηλότερα επίπεδα τιμών.

Μερίδιο ελληνικού επιχειρηματικού τομέα στην ευρωπαϊκή οικονομία

σε όρους προστιθέμενης αξίας και σταθερές τιμές

Πηγή: Eurostat | Επεξεργασία-Εκτιμήσεις: Εθνική Τράπεζα

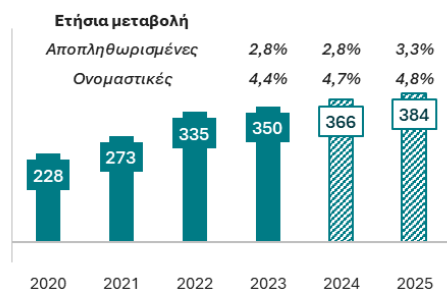
Υπό αυτά τα δεδομένα, ο επιχειρηματικός τομέας το 2024 εκτιμάται ότι θα έχει άνοδο πωλήσεων 2,8% (αντίστοιχη του 2023), με το 4^ο τρίμηνο να ακολουθεί τη δυναμική του τελευταίου εξαμήνου (όπως φαίνεται από τα πρώτα στοιχεία για τον Οκτώβριο). Η επίδοση αυτή επιτρέπει στις ελληνικές επιχειρήσεις να συνεχίσουν την αργή αλλά σταθερή αύξηση του μεριδίου τους στην ΕΕ (σε 1,05% το 2024, από 1,01% το 2022, σε όρους προστιθέμενης αξίας), με σημαντικά όμως περιθώρια για την ανάκτηση του προ-κρίσης μεριδίου τους (1,8% κατά την περίοδο 2001-2009).

Κοιτάζοντας μπροστά, οι ελληνικές επιχειρήσεις έχουν τα εχέγγυα να επιτύχουν υγιείς επιδόσεις το 2025 της τάξης του 3%, καθώς:

- Οι κλάδοι που στηρίζουν την αναβάθμιση της επιχειρηματικότητας και των επενδύσεων αναμένεται να ενισχυθούν αξιοποιώντας περαιτέρω το Ταμείο Ανάκαμψης (+7%, από +6% το 2024), ενώ ο ευρύτερος κλάδος του τουρισμού έχει την ευκαιρία να αξιοποιήσει τις αναδυόμενες ευκαιρίες της ισχυρής διεθνούς ζήτησης (+4%, από +3% το 2024).
- Οι εξαρτώμενοι από τις εξαγωγές κλάδοι δύνανται να διατηρήσουν τη φετινή ανοδική τάση (+2%), με την εκτίμηση ωστόσο αυτή να βαρύνεται ιδιαίτερα από την υψηλή αβεβαιότητα λόγω ρευστής διεθνούς συγκυρίας.
- Σταθεροποίηση εκτιμάται για το λιανικό εμπόριο, καθώς το 2025 αναμένεται να ολοκληρωθεί εν πολλοίς η αφομοίωση των νέων επιπέδων τιμών από τους καταναλωτές.

Πωλήσεις επιχειρηματικού τομέα

ποσά σε δις €

Πηγές: Eurostat, ElStat | Επεξεργασία-Εκτιμήσεις: Εθνική Τράπεζα

Ωστόσο, οι κινητήριες δυνάμεις του 2025 – η εξωστρέφεια και οι επενδύσεις – αν και προσφέρουν σημαντικά περιθώρια ανάπτυξης, παραμένουν εκτεθειμένες σε δύο βασικές προκλήσεις. Πρώτον, η αυξανόμενη αβεβαιότητα στο διεθνές περιβάλλον (γεωπολιτική αστάθεια, αυξανόμενοι δασμοί, οικονομική πίεση σε βασικούς εμπορικούς εταίρους) δημιουργεί κινδύνους για τις εξαγωγές, τον τουρισμό και τις επενδύσεις. Δεύτερον, η ψηφιακή και πράσινη μετάβαση, η οποία θέτει νέους όρους ανταγωνιστικότητας και κάνει πιο επιτακτική από ποτέ την ανάγκη των επιχειρήσεων να προσαρμοστούν άμεσα στα νέα δεδομένα.

Η μελέτη μπορεί να ανευρεθεί στην ιστοσελίδα του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας, στην ενότητα Οικονομικές Μελέτες και Αναλύσεις (Κατηγορία Ελληνική Επιχειρηματικότητα): <https://www.nbg.gr/el/omilos/meletes-oikonomikes-analuseis/reports/sales-2024q4>.

Αθήνα, 19 Δεκεμβρίου 2024